

1. CONTEXTUALITZACIÓ. ÈPOCA POSTCLÀSSICA

L'època final de la República va estar caracteritzada per convulsions polítiques i socials de tota mena, que provocaren entre els romans un gran pessimisme i la necessitat de recuperar definitivament la pau. Aleshores sorgeix la figura d'Octavi August, que pren les regnes de l'Estat i inicia un procés de regeneració. Per fer-ho, demana la col·laboració d'escriptors i intel·lectuals, de manera que es pugui reconstruir el prototip de l'antic ciutadà romà (heroic, treballador, tenaç i amant de la justícia).

Aquesta intenció d'August provocà que en aquesta època el gènere històric visqués un moment de gran impuls, ja que a través dels textos es van tornar a divulgar la grandesa del passat i l'orgull de pertànyer a Roma.

Les obres històriques d'aquest període tenen un valor psicològic i artístic, ja que no reflecteixen fidelment la realitat. Els historiadors no al·ludeixen a les fonts en què es basen, i ni tan sols consulten la documentació oficial existent, ja que consideren que la citació literal d'una font o d'un autor perjudica la qualitat artística de l'obra. Així, doncs, cal llegir aquests textos recordant que, per damunt de l'objectiu d'exposar la veritat, preval l'interès per destacar el valor moral del que es narra i la qualitat literària de l'escrit.

2. TIT LIVI

Titus Livius nascut a Pàdua el 59 a C, procedia d'una família plebea, tot i que tal com ens relata Suetoni, tenia avantpassats il·lustres de part de mare. A la seva ciutat natal fou educat i instruït per un gramàtic, amb qui aprendria a escriure en llatí i en grec, i més endavant va rebre la formació d'un retòric. Més tard, va marxar a Roma, on va viure la major part de la seva vida. Tot i que era conegut que Tit Livi tenia conviccions republicanes, fou tingut en gran consideració en la cort d'August i esdevingué amic de l'emperador, el qual el va protegir i li va donar suport perquè

apreciava el seu talent. Al final de la seva vida, Titus Livi tornà a la seva Pàdua natal, on va morir el 17 dC.

3. OBRA

Titus Livi va escriure una obra molt extensa, formada per 142 llibres, *Ab urbe condita libri*. Els llibres estaven agrupats en dècades o grups de deu. Només se'n conserven trenta-cint:

- El primer llibre explica la història de la fundació de Roma per Ròmul i Rem i acaba amb l'expulsió de l'últim rei i la instauració de la República.
- Els llibres II-X expliquen la història de la República romana fins les Guerres Samnites.
- Els llibres XXI-XLV expliquen la Segona Guerra Púnica i el final de la guerra contra Perseu de Macedònia.

El contingut de la resta de llibres que no han arribat a nosaltres (exceptuant el dels llibres CXXXVI i CXXXVII), el coneixem gràcies a un índex sumari del segle IV, anomenat *Periochae*.

Edició de 1566